

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΤΟΥ ΤΟΛΕΔΟ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ: ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΤΟΥ ΤΟΛΕΔΟ (Leonor Álvarez de Toledo y Osorio)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΥ: Άλμπα ντε Τόρμες 1522 / Πίζα 17 Δεκεμβρίου 1562

ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ: ΙΣΠΑΝΙΑ (Ιταλία)

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: 16ος (XVI) αιώνας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Η Ελεονώρα του Τολέδο παντρεύτηκε τον Δούκα της Φλωρεντίας Κόζιμο Α΄ των Μεδίκων. Μαζί δημιούργησαν μια από τις πλουσιότερες και ισχυρότερες αυλές της Ευρώπης του 16ου αιώνα. Η Ελεονώρα διακρίθηκε για την κουλτούρα και την ευφυΐα της καθώς και για την ομορφιά της, για την οποία συζητιέται μέχρι και σήμερα.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: ΑΥΛΗ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΕΝΟΣ, ΚΟΜΨΟΤΗΤΑ

ΕΙΔΟΣ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ: 9 – 10 ΕΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Barbara Lachi

ΕΛΕΟΝΩΡΑ

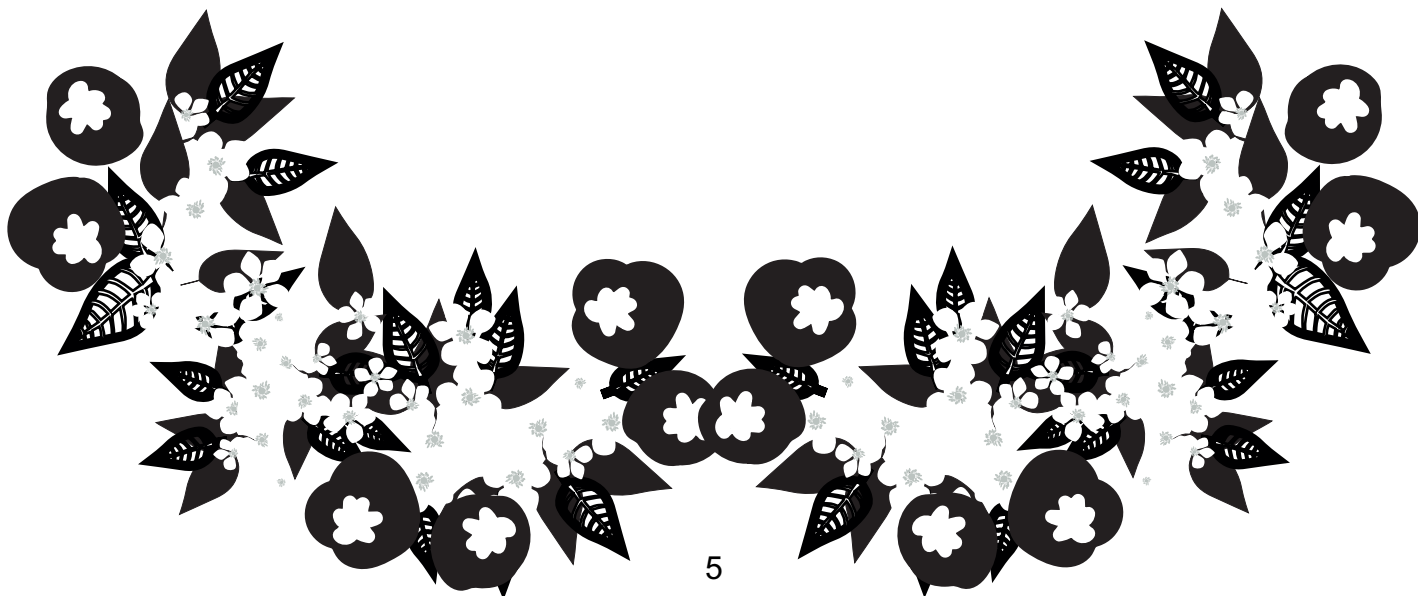
Ένα ηλιόλουστο πρωινό του Ιουνίου, η Ελεονώρα άφηνε πίσω της τη Νάπολη. Ήταν η δεύτερη φορά στη ζωή της που έκανε ένα τόσο μεγάλο ταξίδι. Το πρώτο την είχε οδηγήσει από την Ισπανία στην Ιταλία. Ήταν μόλις δώδεκα χρονών τότε και ο πατέρας της είχε εκλεγεί αντιβασιλέας αυτής της πλούσιας και όμορφης πόλης που την υποδέχτηκε και τη φιλοξένησε για πέντε χρόνια. Είχε ερωτευτεί τη θάλασσα, τους υπέροχους χώρους και τα κομψά κτίρια που είχε αναστηλώσει ο πατέρας της.

Μια μέρα της είπαν ότι ο βασιλιάς Κάρολος Ε΄ των Αψβούργων επρόκειτο να δώσει το χέρι της στον Δούκα της Φλωρεντίας. Αν και είχε μια μεγαλύτερη αδερφή, ήταν αυτή που επιλέχθηκε. Η γιορτή του γάμου έγινε στη Νάπολη όχι με τον πραγματικό γαμπρό, ο οποίος την περίμενε στη Φλωρεντία, αλλά με κάποιον που είχε έρθει να τον εκπροσωπήσει. Ο γαμπρός, ο Κόζιμος των Μεδίκων, ήταν μόλις δύο χρόνια μεγαλύτερός της και δεν τον είχε δει ποτέ παρά μόνο σε μερικά πορτρέτα που της είχαν δείξει. Η Ελεονώρα ένιωσε λίγο φοβισμένη, αλλά ήξερε επίσης ότι αυτό ήταν το πεπρωμένο της και το αποδέχτηκε, έτσι όπως ακριβώς την είχαν μάθει και προετοιμάσει.

Ο Γκαρσία, ο αδελφός της, και άλλα μέλη της αυλής τη συνόδευσαν στο λιμάνι όπου την περίμεναν επτά πλοία, με τα οποία θα μεταφερόταν η τεράστια προίκα της. Το ταξίδι κράτησε έντεκα μέρες, κατά τις οποίες τα απαλά κύματα νανούριζαν τα όνειρά της. Όταν έφτασε στο λιμάνι του Λιβόρνο, επιβιβάστηκε σε άμαξες με κατεύθυνση την Πίζα. Στα μισά της διαδρομής συνάντησε τελικά τον Κόζιμο. Τη στιγμή που κοίταξαν ο ένας τον άλλον, αναγνώρισαν το άτομο με το οποίο θα μοιράζονταν την υπόλοιπη ζωή τους. Όχι επειδή κάποιος τους είχε αναγκάσει, αλλά επειδή είχαν διαλέξει ο ένας τον άλλον. Οι καρδιές τους αναπήδησαν με ενθουσιασμό και ταυτόχρονα σχεδόν είπαν: «Εσύ είσαι!».

Ο Κόζιμος είχε ετοιμάσει μια όμορφη γιορτή. Ολόκληρη η πόλη της Φλωρεντίας ήταν στολισμένη με λουλούδια και περίτεχνες κατασκευές. Είχε καλέσει τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες για να είναι όλα εξαιρετικά προσεγμένα, μεγαλοπρεπή και αντάξια των προσδοκιών της νύφης. Η πύλη της πόλης είχε μετατραπεί σε αψίδα του θριάμβου! Στην πόλη εν τω μεταξύ, έκανε πολλή ζέστη, παρόλο που είχαν επιλέξει να φτάσουν το απόγευμα. Στους δρόμους τριγύρω, παρά την αφόρητη ζέστη, υπήρχαν εκατοντάδες άνθρωποι που στέκονταν για ώρες όρθιοι περιμένοντας να επευφημήσουν τη μελλοντική γυναίκα του Κόζιμο.

Η Ελεονώρα, μέσα σε αυτό το γιορτινό κλίμα, έδειχνε ακόμα πιο όμορφη... Το τέλειο πρόσωπό της, τα χρυσόξανθα μαλλιά της, τα λεπτά της χέρια, η κομψή φιγούρα της μέσα στο χρυσοκόκκινο φόρεμά της που έλαμπε τόσο πολύ που την έκανε να μοιάζει με θεά. Ο Κόζιμο την κοίταξε γεμάτος θαυμασμό και της είπε: «Τώρα θα κάνεις την είσοδό σου στην πόλη. Θα σε περιμένω στην εκκλησία του Αγίου Λαυρεντίου όπου θα γιορτάσουμε τον γάμο μας». Η Ελεονώρα, καθισμένη πάνω σε ένα λευκό άλογο με όμορφα χαλινάρια, διέσχισε τους δρόμους της πόλης περιτριγυρισμένη από ευγενείς, υπηρέτες και μουσικούς. Από πίσω ακολουθούσε και το χαρούμενο πλήθος. Όλη αυτή η ανθρώπινη πομπή συνόδευσε τη νύφη μέχρι τον καθεδρικό ναό, από εκεί μετά πάλι στον Άγιο Λαυρέντιο και τέλος στο παλάτι που θα ήταν το σπίτι της από εδώ και στο εξής. Ο Κόζιμο το είχε διακοσμήσει πολυτελώς.

Το επίσημο γεύμα για τον εορτασμό του γάμου κράτησε μέρες με τραγούδι και χορό, όπως ακριβώς στα παραμύθια. Κόζιμο και η Ελεονώρα ήταν πολύ ευτυχισμένοι. Η κοινή τους ζωή μόλις ξεκινούσε. Εμπιστεύονταν ο ένας τον άλλον. Ο Κόζιμο μάλιστα συνειδητοποίησε πόσο πολύτιμες ήταν οι συμβουλές της γυναίκας του κι έτσι, χωρίς αυτές, δεν έπαιρνε καμία απόφαση. Η Ελεονώρα, που δεν ήταν μόνο όμορφη αλλά και καλλιεργημένη κι έξυπνη, ήξερε πώς να διαχειρίζεται την τεράστια περιουσία που είχε φέρει ως προίκα και τη χρησιμοποιούσε για να βελτιώσει την πόλη και τη ζωή τους.

Στην Ελεονώρα άρεσαν τα όμορφα πράγματα, γι' αυτό και είχε γύρω της τους καλύτερους καλλιτέχνες, τον Μπενβενούτο Τσελίνι αλλά και τον Μπροντσίνο, από τους οποίους παράγγελνε πίνακες και κοσμήματα. Είχε τα καλύτερα υφάσματα από τη Νάπολη, αλλά αργότερα δημιούργησε το δικό της εργαστήριο ταπισερί στη Φλωρεντία, μια πραγματική βιομηχανία κλωστοϋφαντουργίας. Ο θόρυβος των αργαλειών που χτυπούσαν ολημερίς πλημμύριζε ολόκληρη τη Φλωρεντία δίνοντας ρυθμό στις μέρες.

Η Ελεονώρα είχε επίσης και έναν προσωπικό ράφτη, από τον οποίο προμηθευόταν όχι μόνο τα δικά της ρούχα αλλά και ολόκληρης της οικογένειας και των υπηρετών, μετατρέποντας έτσι τη Φλωρεντία σε μια αληθινή «βασιλική» αυλή. Φορούσε καπέλα καλυμμένα με πούπουλα και πολύτιμες ζώνες με πετράδια, φανταχτερά κοσμήματα και αστραφτερά μαργαριτάρια με τέλειο σφαιρικό σχήμα ή μπαρόκ πέρλες που τη στόλιζαν από πάνω μέχρι κάτω αναδεικνύοντας έτσι τα ρούχα και τα χτενίσματά της. Ακόμα και το πρώτο ερωτικό βλέμμα που αντάλλαξε με τον Κόζιμο ζήτησε και της το έκαναν κόσμημα, μια καρφίτσα που η Ελεονώρα δεν αποχωριζόταν ποτέ.

Εκτός από όλους αυτούς, γύρω της ακόμα βρίσκονταν καλλιτέχνες καθώς και ποιητές και ποιήτριες, όπως η Λάουρα Μπατιφέρι, η Γκασπάρρα Στάμπα και η Τούλια ντ' Αράγκονα. Για όλους αυτούς η Ελεονώρα έγινε προστάτης. Δημιούργησε έναν πολιτιστικό σύλλογο, την Ακαδημία των «Ελεβάντι» , για τη μελέτη της πεζογραφίας και της ποίησης.

Το σπίτι τους λοιπόν είχε γίνει πλέον πολύ μικρό και η Ελεονώρα αποφάσισε να μετακομίσει στο Παλάτσο ντέλλα Σινιορία . Το διακόσμησε πλουσιοπάροχα και, φυσικά, στα γούστα της. Το διαρρύθμισε όμως και το προσάρμοσε επίσης, έτσι ώστε να μπορεί να φιλοξενεί όσο το δυνατόν περισσότερους. «Θέλω ο Μπροντσίνο να κάνει τοιχογραφίες και οικογενειακά πορτρέτα» είπε αποφασιστικά. Ο Άνιολο Μπροντσίνο ήταν ένας εξαιρετικός ζωγράφος πορτρέτων. Τα πορτρέτα του έμοιαζαν με ζωντανούς ανθρώπους πίσω από κορνίζα. Τα παιδιά κάθονταν μπροστά του για ώρες ποζάροντας, ενώ εκείνος ζωγράφιζε τα μάτια τους, το ακριβές χρώμα των μάγουλών τους, τις αποχρώσεις των μαλλιών τους.

Η Ελεονώρα πόζαρε αρχικά με τον γιο της Τζιοβάνι και μετά με τον Φραντσέσκο. Στο πρώτο από αυτά τα πορτρέτα φορούσε ένα υπέροχο φόρεμα από λευκό μεταξωτό μπροκάρ, διακοσμημένο με ένα κέντημα από χρυσές και ασημένιες κλωστές, οι οποίες με τρόπο αριστοτεχνικό σχημάτιζαν πολλά μικρά ρόδια. Το πρόσωπό της συναγωνιζόταν σε φωτεινότητα τις ιριδίζουσες αντανakλάσεις του φορέματος. Ωστόσο, το αγαπημένο της χρώμα παρέμενε το κόκκινο και μάλιστα στο δεύτερο πορτρέτο φορούσε ένα τέτοιο φόρεμα, με ένα χρυσό κέντημα που το διακοσμούσε συμμετρικά, με φαρδιά μανίκια που έσφιγγαν στους καρπούς και πάνω από αυτό φορούσε μια ζιμάρρα, ένα παραδοσιακό ισπανικό είδος παλτό. Κόκκινες όμως ήταν και οι μεταξωτές πλεκτές κάλτσες που έφεραν από τη Νάπολη και ο κορσές που την κρατούσε ζεστή όταν κοιμόταν.

Ο Κόζιμο έλειπε συχνά και έτσι αυτή διοικούσε την αυλή στη θέση του, συναντώντας κυβερνητικούς εκπροσώπους και προκαλώντας σε όλους κάθε φορά θαυμασμό για τις ικανότητές της. Η Ελεονώρα ήταν γενναιόδωρη και έκανε δωρεές στους φτωχούς της πόλης, αλλά το έκανε σχεδόν κρυφά. Όταν έβγαινε, είχε καλυμμένο το πρόσωπό της και χρησιμοποιούσε μια πράσινη άμαξα, η οποία είχε πάντα κατεβασμένες τις βελούδινες κουρτίνες της, ώστε να μην τη δει και την αναγνωρίσει κανείς. Στα μάτια των κατοίκων της Φλωρεντίας φαινόταν λοιπόν αρκετά απόμακρη. Ίσως θα ήθελαν να τη βλέπουν περισσότερο και πιο συχνά. Την έβρισκαν αντιπαθητική, πολύ ψυχρή και πιθανόν αυτό που δεν τους άρεσε ήταν ότι ύστερα από τόσα χρόνια, η Ελεονώρα συνέχιζε να μιλάει ισπανικά αντί να μαθαίνει την ντόπια διάλεκτο.

Ο αέρας στη Φλωρεντία ωστόσο ήταν μολυσμένος και έτσι η Ελεονώρα αποφάσισε για άλλη μια φορά να αλλάξει σπίτι. Αυτή και ο Κόζιμο είχαν πλέον αποκτήσει έντεκα παιδιά και γι' αυτό αγόρασαν ένα μεγάλο παλάτι στην άλλη πλευρά του ποταμού Άρνο. Αγόρασαν επίσης και τη γειτονική γη, γιατί η Ελεονώρα ήθελε να φτιάξει ένα πάρκο κι έναν λαχανόκηπο. Χωρίς δεύτερη σκέψη, έβαλε αμέσως να ξεκινήσουν οι εργασίες αποκατάστασης και εκσυγχρονισμού του παλατιού. Η Ελεονώρα φύτεψε εσπεριδοειδή και ντομάτες αλλά και όμορφα, ευωδιαστά τριαντάφυλλα. Ήθελε ένα μέρος όπου θα μπορούσε να περπατά και να απολαμβάνει την ύπαιθρο κοντά στην ησυχία και τη σκιά των δέντρων.

Παρά το νεαρό της ηλικίας της, η Ελεονώρα αρρώστησε από φυματίωση και ταλαιπωρήθηκε για αρκετό καιρό. Ο ζωγράφος της αυλής, που κλήθηκε ξανά για να φτιάξει το πορτρέτο της, απεικόνισε το αδυνατισμένο σώμα και το χλωμό δέρμα της. Ούτε τα πολυτελή της ρούχα ούτε τα υπέροχα κοσμήματά της μπορούσαν να κρύψουν την εξασθενημένη της φιγούρα και να της ξαναδώσουν την πρότερη ομορφιά της. Έμοιαζε με λουλούδι έτοιμο να μαραθεί... Η Ελεονώρα όμως δεν άφηνε τίποτα να τη σταματήσει, ούτε καν ο πόνος στην πλάτη της δε στεκόταν εμπόδιο μπροστά στη θέλησή της για ζωή. Προσπαθούσε να αντέξει τον πόνο αυτό χρησιμοποιώντας έναν κορσέ που εσωτερικά είχε μεταλλικούς νάρθηκες και εξωτερικά επένδυση από τρκουάζ ταφτά.

Καθώς τα χρόνια περνούσαν, όλο και περισσότεροι θαύμαζαν και αγαπούσαν την Ελεονώρα και οι υποστηρικτές της αυξάνονταν και επεκτείνονταν σε κάθε αυλή της Ευρώπης. Μάλιστα, το στιλ, η κομψότητα και η ευφυΐα της είχαν γίνει παντού σημείο αναφοράς. Δεν ήταν μόνο σύζυγος και μητέρα αλλά και μια αληθινή «ηγεμόνας». Ανάμεσα όμως στα πολλά όμορφα πράγματα που έζησαν μαζί ο Κόζιμο και η Ελεονώρα, υπήρχαν και πολλές στιγμές θλίψης. Είδαν δυστυχώς πολλά από τα παιδιά τους να πεθαίνουν. Ωστόσο, ούτε αυτά τα οδυνηρά γεγονότα δεν κατάφεραν να τους χωρίσουν.

Για να συνεχίσουν να αυξάνουν όσα είχαν αποκτήσει και να αποδείξουν για άλλη μια φορά πόσο ισχυροί ήταν, ο Κόζιμο αποφάσισε να πάει στα εδάφη που ήταν κοντά στην πόλη Γκροσσέτο. Εκεί υπήρχαν πολλοί βάλτοι που μόλυναν τον αέρα και πολλοί άνθρωποι πέθαιναν από ελονοσία. Ο Κόζιμο ήθελε να προσαρτήσει τα εδάφη αυτά και να τα κάνει κατοικήσιμα. Η Ελεονώρα στεναχωριόταν κάθε φορά που ο Κόζιμο έφευγε, τον νοσταλγούσε κι ένιωθε έναν πόνο στην καρδιά της όποτε την άφηνε μόνη. Έτσι, μια μέρα αποφάσισε να του κάνει έκπληξη και ξεκίνησε με τους γιους της Γκαρσία και Τζιοβάννι για να βρεθούν κοντά του. Σταμάτησαν όμως να κοιμηθούν στο Παλάτσο ντι Ροζινιάνο που ήταν πολύ κοντά σε εκείνα τα μολυσμένα εδάφη.

Δυστυχώς, ύστερα από αυτήν τη διανυκτέρευση, και οι τρεις τους αρρώστησαν βαριά. Ο πυρετός ανέβηκε γρήγορα και τα δύο αγόρια πέθαναν. Ελπίζοντας πως ίσως μπορούσαν να σώσουν έστω τη μητέρα, της έκρυσαν την αλήθεια και της μίλησαν για την τύχη των παιδιών της μόνο αφού πέρασαν τρεις μέρες. Η Ελεονώρα όμως, βαριά άρρωστη πια, δεν άντεξε για ακόμα μια φορά αυτόν τον δυσβάσταχτο πόνο. Είχε ήδη χάσει πολλά από τα παιδιά της κι έτσι αυτή η απώλεια για εκείνη ήταν το τελειωτικό χτύπημα της μοίρας. Όταν τη μετέφεραν πίσω στη Φλωρεντία, ήταν ντυμένη με ένα όμορφο κόκκινο φόρεμα, το αγαπημένο της χρώμα, στολισμένο με τα κοσμήματά της, την κουκούλα και τους χρυσούς κρίκους. Της είχαν ακόμα βάλει την καρφίτσα που απεικόνιζε την ίδια και τον Κόζιμο σε εκείνη την πρώτη λαμπερή μέρα που συναντήθηκαν, εκείνη την ημέρα που ενώθηκαν και πήραν την πρώτη τους γεύση αιώνιας αγάπης, όπως ακριβώς στα παραμύθια...

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όλο το περιεχόμενο είναι αδειοδοτημένο σύμφωνα με το NC-ND 4.0

Το έργο STORIAS συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της Ε.Ε. Το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συγγραφέων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

(Κωδικός έργου: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).